

Cuprins

De ce guvernanța corporativă?	9
Capitolul 1	
Guvernanța	13
1.1. Clarificări conceptuale și evoluția conceptului	13
1.2. Conceptul de guvernanță corporativă	18
1.3. Caracteristicile guvernanței	24
1.4. Impactul produs de eșecurile guvernanței corporative	25
1.5. Codurile de bună practică	32
1.6. Modele de guvernanță corporativă	54
1.7. Măsurarea nivelului guvernanței corporative	55
1.8. Modelul clasic american al responsabilităților guvernanței corporative și cadrul de etică	62
1.9. Modelul guvernanței corporative eficace al Ernst&Young	92
1.9.1. Necesitatea atingerii guvernanței corporative eficace	92
1.9.2. Elementele modelului guvernanței corporative eficace	95
Bibliografie capitolul 1	103
Capitolul 2	
Controlul intern	105
2.1. Conceptul de control	105
2.2. Caracteristicile controlului intern	117
2.3. Responsabilitatea controlului intern	120
2.4. Cadre de control	126
2.4.1. Modelul COSO	127
2.4.2. Modelul CoCo	138
2.4.2.1. Considerații generale	138
2.4.2.2. Structura modelului CoCo	143
2.4.3. Comparație între documentele modelului COSO și cele ale modelului CoCo	148
2.4.4. Alte modele de control	150
2.5. Implementarea sistemelor de control managerial	153
2.5.1. Elaborarea cadrului normativ pentru reorganizarea sistemului de control intern	153
2.5.2. Constituirea grupului de lucru pentru implementarea sistemelor de control managerial	164
2.5.3. Responsabilitatea reorganizării sistemului de control managerial	168
2.5.4. Elaborarea Registrului riscurilor și a procedurilor operaționale	174
2.6. Etapele programului de implementare a sistemului de control managerial – studiu de caz	181
2.7. Implementarea controlului intern – o metodologie din buna practică franceză	198
2.7.1. Controlul intern al funcțiilor/activităților	198
2.7.1.1. Pregătirea implementării	199
2.7.1.2. Stabilirea activităților de control intern	200
2.7.1.3. Ierarhizarea activităților de control intern	206
2.7.2. Implementarea controlului intern	207
2.7.2.1. Analiza pregătirii implementării	208
2.7.2.2. Identificarea activităților de control intern specifice	208
2.7.2.3. Aprecierea coerentei implementării	214
Bibliografie capitolul 2	215
Capitolul 3	
Managementul riscului	217
3.1. Introducere în filozofia riscurilor	217
3.2. Conceptul de risc	221

3.3. Registrul riscurilor	226
3.4. Politica de risc și strategia riscurilor	236
3.5. Procesul gestionării riscurilor	238
3.6. Etapele procesului de gestionare a riscului	245
3.6.1. Identificarea riscurilor	245
3.6.2. Evaluarea riscurilor	250
3.6.3. Controlul riscurilor	256
3.6.4. Analiza și raportarea riscurilor	260
3.7. Etapele procesului de gestionare a riscurilor – studiu de caz	263
3.8. Modelul COSO-ERM	267
3.9. Comparație COSO 1992 – COSO 2004	277
3.10. Rolul auditului intern în managementul riscurilor	288
3.11. Modelul general al managementului riscurilor	291
3.12. Conceptul holistic ERM	308
Bibliografie capitolul 3	315

Capitolul 4

Comitetele de audit	317
4.1. Definire, rol și organizare	317
4.2. Relația comitetului de audit cu ceilalți „actori” din organizație	318
4.3. Carta comitetului de audit	322
4.4. Asigurarea supravegherii organizațiilor prin intermediul comitetelor de audit	326
4.4.1. Îmbunătățirea eficienței comitetelor de audit	326
4.4.2. Roluri și responsabilități în cadrul organizației	329
4.4.3. Supravegherea procesului de raportare financiară	337
4.4.4. Supravegherea funcției de audit	340
4.4.5. Procesul de comunicare a comitetului de audit	345
4.4.5.1. Comunicarea cu consiliul de directori	345
4.4.5.2. Comunicarea cu managementul	345
4.4.5.3. Comunicarea cu auditorii interni	346
4.4.5.4. Comunicarea cu auditorii externi	348
4.4.5.5. Planificarea discuțiilor cu auditul	350
4.4.5.6. Discuțiile privind rezultatele auditului	351
4.4.5.7. Concluzii privind rezultatele comunicării auditului	352
4.4.6. Elementele caracteristice ale comitetului de audit	355
4.4.6.1. Calitatea de membru în comitetul de audit	356
4.4.6.2. Independența membrilor comitetului de audit	357
4.4.6.3. Necesitatea cunoașterii limbajului financiar	358
4.4.6.4. Calitățile președintelui comitetului de audit	359
4.4.6.5. Condițiile de numire a membrilor în comitetul de audit	359
4.4.6.6. Planificarea întâlnirilor comitetului de audit	360
4.4.6.7. Orientarea și pregătirea continuă a membrilor comitetului de audit	361
4.4.6.8. Responsabilitatea și autoevaluarea comitetelor de audit	363
ANEXA 1. Carta comitetului de audit	365
ANEXA 2. Raportul comitetului de audit	368
ANEXA 3. Chestionar privind independența membrilor comitetului de audit	369
ANEXA 4. Exemplu de plan al întâlnirilor comitetelor de audit	369
ANEXA 5. Chestionar de autoevaluare a comitetelor de audit	372
Bibliografie capitolul 4	380

Lista figurilor

Figura 1.1. Principiile funcționării guvernantei corporative	14
Figura 1.2. Interacțiunea mediului intern și extern asupra companiei și factorii de interes.....	23
Figura 1.3. Modelul guvernantei corporative.....	66
Figura 1.4. Modelul de guvernanță corporativă eficace	93
Figura 2.1. Sistemul de management și control intern	115
Figura 2.2. Modelul COSO.....	129
Figura 2.3. Modelul CoCo	140
Figura 2.4. Modelul general de control managerial.....	151
Figura 2.5. Standardele de management și control intern	156
Figura 2.6. Registrul riscurilor structurat pe obiectivele entității.....	160
Figura 2.7. Sistemul de management financiar și control intern	171
Figura 2.8. Managementul financiar sănătos	173
Figura 2.9. Comparație între sistemele de control ale UE și României	186
Figura 2.10. Arhitectura sistemului de control managerial.....	187
Figura 2.11. Registrul riscurilor	193
Figura 3.1. Matricea riscurilor	223
Figura 3.2. Registrul riscurilor	229
Figura 3.3. Modalitate de stabilire a riscurilor de către managementul general	231
Figura 3.4. Listă de verificare a riscurilor	234
Figura 3.5. Procesul gestionării riscurilor și măsurării succesului acestora	244
Figura 3.6. Departamentul de management al riscurilor.....	246
Figura 3.7. Matricea evaluării riscurilor	251
Figura 3.8. Structura riscului	253
Figura 3.9. Stabilirea obiectelor auditabile	255
Figura 3.10. Evaluarea riscurilor pe obiecte auditabile	256
Figura 3.11. Roluri și responsabilități în managementul riscurilor	260
Figura 3.12. Monitorizarea riscurilor	263
Figura 3.13. Modelul de management al riscurilor – ERM.....	272
Figura 3.14. Modelul COSO – ERM.....	280
Figura 3.15. Modelul general al managementului riscurilor	294
Figura 3.16. Răspunsurile la riscuri opuse de COSO – ERM.....	303
Figura 3.17. Modelul holistic ERM	309